

---

**Onderwerp:** Wijziging beleid eigen bijdrage Wmo en aanpassen 'Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Bunnik 2018'.

---

Aan de raad,

**Onderwerp**

Wijziging beleid inzake eigen bijdrage Wmo en aanpassen 'Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Bunnik 2018'.

**Gevraagde beslissing**

1. Instemmen met de invoering van de maximale periodebijdrage van de eigen bijdrage Wmo (€17,50 per vier weken) in aansluiting op de landelijke bedragen die gaan gelden vanaf 1 januari 2019, zij het dat de raad van de gemeente Bunnik het niet eens is met deze van rijkswege opgelegde maatregel.
2. Vaststellen van de 'Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Bunnik 2019'.
3. Intrekken van de Verordening maatwerkvoorzieningen maatschappelijke ondersteuning Bunnik 2018 (vastgesteld op 15 februari 2018) per 1 januari 2019.

**Grondslag**

- Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Bunnik 2018.
- Het Besluit verlaging bijdrage Wlz-zorg en maatschappelijke ondersteuning (Kamerstukken II 2017/18, 34 104, nr. 225). Algemene Maatregel van Bestuur d.d. 17 november 2017.
- Collegebesluit van 12 juni 2018 'Afwijken van de verplichte eigen bijdrage Wmo voorzieningen'.

**Inleiding**

Landelijke wijzigingen in de eigen bijdrage Wmo

De regering heeft de landelijke regelgeving rond de eigen bijdragen voor Wmo-maatwerkvoorzieningen gewijzigd. In het regeerakkoord is afgesproken dat alle inwoners met één of meer maatwerkvoorzieningen uit de Wmo, ongeacht inkomen, vermogen of gezinssamenstelling een maximale periodebijdrage van € 17,50 gaan betalen. De inkomensafhankelijke eigen bijdrage Wmo komt hiermee te vervallen. Er is dan geen inkomensafhankelijke stijging meer bovenop het basisbedrag eigen bijdrage Wmo wat iedereen betaalt. Er blijft dan een basisbedrag ofwel abonnementstarief over ongeacht de omvang van het zorggebruik.

Deze recente ontwikkeling is vervat in een AMvB d.d. 17 november 2018. Dit is dan ook de eerste mogelijkheid om deze wijziging aan de raad voor te stellen.

Het abonnementstarief Wmo

Momenteel is de eigen bijdrage inkomensafhankelijk en geldt een minimale basisbijdrage met een bijtelling van 12,5% vanaf een hoger inkomen. Het Rijk is voornemens om in twee stappen alle Wmo-maatwerkvoorzieningen onder het abonnementstarief te laten vallen, en ook sommige algemene voorzieningen. De eigen bijdrage is dan onafhankelijk van inkomen, vermogen, gezinssamenstelling en het zorggebruik. Voor de invoering van het abonnementstarief is een wetswijziging vereist en daarom zal

de maatregel pas per 1 januari 2020 volledig worden ingevoerd. Stap 1: Via een Algemene Maatregel van Bestuur is er een tussenvariant ingericht voor 2019, de 'maximale eigen bijdrage' van €17,50. Stap 2: Vanaf 2020 zal de 'maximale eigen bijdrage' worden omgezet naar een 'abonnementstarief' van €17,50.

### Gevolgen van deze maatregel

Het doel van deze maatregel is dat het kabinet met het abonnementstarief de stapeling van zorgkosten bij middeninkomens wil tegengaan en eventuele zorgmijding door te hoge kosten. Een gelijke eigen bijdrage voor Wmo-maatwerkvoorzieningen voor alle gebruikers leidt er echter ook toe dat inwoners met hogere inkomens en een goede eigen draagkracht hebben, aanspraak kunnen maken op hulp op kosten van de gemeenschap. Het overgrote deel van gemeenten en de VNG maken zich grote zorgen over deze aanzuigende werking op Wmo-maatwerkvoorzieningen. De Raad van State waarschuwt ook dat de middelen die beschikbaar zijn voor Wmo-voorzieningen na invoering van het abonnementstarief feitelijk verdeeld gaan worden over een grotere groep met een reëel gevaar voor verschraving van de voorzieningen. Op termijn zal dit ten koste gaan van de (financieel) meest kwetsbare inwoners, die afhankelijk zijn van gemeentelijke voorzieningen en dit zelf niet kunnen regelen en betalen.

### Wijziging van de Wmo met ingang van 1 januari 2020

Op basis van het besluit zijn er wijzigingen doorgevoerd in het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015. Deze zullen blijven gelden tot de wetwijziging met beoogde ingangsdatum van 1 januari 2020 van kracht wordt. De inhoud van de wetwijziging is nog niet definitief, maar ziet globaal toe op de volgende wijzigingen:

- Verdere aanpassing van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 met het oog op data minimalisatie. Het CAK hoeft minder inkomensgegevens uit te vragen.
- Algemene voorzieningen worden deels onder het abonnementstarief gebracht.
- Het collectief vervoer wordt uitgezonderd van het abonnementstarief.
- Het CAK wordt verantwoordelijk voor de inning van het abonnementstarief met ingang van 1 januari 2020.
- Er wordt een artikel opgenomen in de wet dat het mogelijk maakt dat het Rijk door middel van een AMvB maatregelen kan nemen wanneer zich ongewenste effecten voordoen die zich onvoldoende met de huidige wettelijke kaders en gemeentelijk beleid en uitvoering laten beïnvloeden.

Op grond van bovengenoemde wijzigingen zijn de technische bepalingen opgenomen in de vast te stellen Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Bunnik 2019. Dit heeft tot gevolg dat de verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Bunnik 2018 in zijn geheel kan worden ingetrokken.

### Vrijstelling eigen bijdrage

Gemeenten behouden in 2019 de mogelijkheid om bij verordening te regelen dat in bepaalde uitzonderlijke omstandigheden de mogelijkheid bestaat om tijdelijk geen eigen bijdrage te vragen (de maximale periode bijdrage te verlagen of op nul vast te stellen), zoals beschreven is in besluit 'Afwijken van de verplichte eigen bijdrage Wmo voorzieningen' (gemeente Bunnik 2018). Deze wijzigingen zijn echter nog niet verwerkt in de verordening.

### **Beoogd effect**

Een rechtmatig kader voor uitvoering van het beleid maatschappelijk ondersteuning 2015 in aansluiting op de landelijke wijzigingen eigen bijdrage ter voorkoming van:

- Stapeling van zorgkosten
- Zorgmijding door hoge kosten

### **Argumenten**

#### **1.1 Aansluiten bij landelijke ontwikkelingen**

Met het regeerakkoord en conceptwetsvoorstel voor invoering van het abonnementstarief per 1 januari 2020 wordt de eigen bijdrage voor alle inwoners met Wmo-voorzieningen €17,50 per vier weken, ongeacht inkomen, vermogen, gezinssamenstelling of zorggebruik. Per 1 januari 2019 wordt een overgangsvaariant van het abonnementstarief ingevoerd. De eigen bijdrage wordt dan gemaximeerd op €17,50. Dit komt in de plaats van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage.

#### **1.2 Redenen invoering besluit overheid**

Dit besluit is één van de maatregelen, als onderdeel van het regeerakkoord 2017-2021 "Vertrouwen in de toekomst", om de stapeling van eigen betalingen in de (langdurige) zorg en ondersteuning te verminderen.

Op die manier borgt de overheid dat de zorg financieel toegankelijk blijft, ook voor mensen (binnen het gezin) die zorg uit meerdere domeinen ontvangen en daardoor met meerdere eigen bijdragen worden geconfronteerd. De eigen bijdrage die mensen moeten betalen voor gebruik van Wmo-maatwerkvoorzieningen is straks voor iedereen gelijk. Daarnaast leidde de hoge eigen bijdrage onder meer tot zorgmijding, zoals is gebleken uit onderzoek van Binnenlands Bestuur begin 2016.

### 2.1 Tekst verordening aanpassen

Als gevolg van de wijzigingen in de verordening Wmo 2015 en het uitvoeringsbesluit Wmo 2015 op grond van het Besluit verlaging bijdrage Wlz-zorg en maatschappelijke ondersteuning dient de verordening van de gemeente Bunnik te worden aangepast. Daarnaast waren er benodigde wijzigingen als gevolg van het besluit 'Afwijken van de verplichte eigen bijdrage Wmo voorzieningen'. De wijzigingen zijn verwerkt in de concept Verordening Maatschappelijke Ondersteuning gemeente Bunnik 2019. Toelichting op deze wijzigingen is te vinden in de was-woordt-tabel in de bijlage.

### 3.1 De raad

De gemeenteraad is het bevoegd orgaan voor het vaststellen van verordeningen.

### 4.1 Intrekking oude verordening

De Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Bunnik 2018 (vastgesteld op 15 februari 2018) via bijgaand raadsvoorstel ter besluitvorming voorleggen aan de gemeenteraad en intrekken na besluitvorming.

## **Kanttekeningen**

### 1.1 Nadelige kosten

De betaalbaarheid van de Wmo staat onder druk. Een vast tarief (€ 17,50 per maand) betekent dat gebroken wordt met het principe 'bijdragen naar draagkracht'. Dit zal enerzijds leiden tot lagere inkomsten van de eigen bijdragen Wmo en zal anderzijds leiden tot een toenemende vraag naar Wmo voorzieningen en dus tot extra kosten voor onze gemeente. De tekorten die door regeling dreigen te ontstaan worden onvoldoende gecompenseerd door het Rijk.

Zowel VNG als de Raad van State hebben zich zeer kritisch getoond over deze wetswijziging en maken zich grote zorgen over de gevolgen. Deze kritiek is echter door het kabinet naast zich neergelegd. De VNG Motie Wmo-abonnementstarief, van 27 juni 2018 van verschillende gemeenten, die zich keert tegen het kabinetsplan om per 2019 een uniform tarief (€ 17,50 euro per vier weken) in te voeren voor de eigen bijdrage voor Wmo-maatwerkvoorzieningen heeft een zeer grote bijval gekregen van gemeenten (97% waaronder gemeente Bunnik).

### 1.2 Verschuiving zorglandschap

De wetswijziging kan verschillende gevolgen hebben binnen het zorglandschap, die wellicht nog niet direct zijn te overzien. Zo is de wetswijziging in strijd met de uitgangspunten van de Wmo 2015, de eigen kracht of verantwoordelijkheid binnen de Wmo. Mensen die in staat zijn hun hulp of ondersteuning zelf te regelen en/of te betalen zouden deze niet van de overheid hoeven ontvangen. Aangezien het budget niet toeneemt, zal dit mogelijk ten koste kunnen gaan van inwoners die Wmo voorzieningen niet zelf kunnen regelen en betalen en deze het hardst nodig hebben.

Bij de gevolgen in het zorglandschap valt ook te denken aan bijvoorbeeld een toename van mensen in de overgang van Zvw/Wmo naar de Wlz, die langer in de Wmo blijven (met oog op een veel hogere bijdrage in de Wlz).

### 1.3 Kernwaarden Wmo

De maatregel staat haaks op het uitgangspunt van de Wmo van eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid van inwoners. Daarnaast staat het haak op de beweging van het Rijk om taken te decentraliseren naar gemeenten.

## **Kosten, baten en dekking**

De lagere inkomsten eigen bijdrage die voortvloeien vanuit de uitvoering van de wetswijziging zijn deels opgenomen in de programmabegroting 2019-2022. Hierin staat beschreven dat als gevolg van de structurele verlaging van de eigen bijdrage Wmo-maatwerkvoorzieningen rekening is gehouden met een verlaging van € 67.900, waardoor het totale verwachte bedrag aan inkomsten eigen bijdrage is begroot op € 205.000. Volgens de laatste impactanalyse van het CAK wordt bij de invoering van het abonnementstarief echter een bedrag verwacht van € 59.000 aan inkomsten eigen bijdrage. Dit zou een

structureel nadelig effect betekenen van € 146.000. Een definitieve inschatting zal worden opgenomen in de eerste bestuursrapportage 2019.

Ook is er een aanzuigende werking te verwachten, omdat het voor inwoners aantrekkelijker wordt om ondersteuning en/of hulpmiddelen af te nemen vanuit de Wmo in plaats van de reguliere markt. Hoe hoog deze kosten zullen zijn is moeilijk in te schatten en zijn niet meegenomen in de begroting.

### **Uitvoering**

- Vaststellen van de 'Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Bunnik 2019':
  - de verordening laten ondertekenen;
  - de verordening bekendmaken door middel van publicatie in het elektronisch gemeenteblad;
  - de verordening beschikbaar stellen bij de Centrale Voorziening Decentrale Regelgeving tbv plaatsing op [www.overheid.nl](http://www.overheid.nl)
- Ondertussen worden de wijzigingen in de beleidsregels uitgewerkt.
- De wetswijziging en wijzigingen in de verordening vormen input voor implementatie bij betrokken afdelingen (informatie, communicatie, werkprocessen en aanpassen documenten).

### **Bijlagen**

1. Was-wordt-tabel wijziging verordening Wmo Bunnik 2018.
2. Concept verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Bunnik 2019.

Odijk, 18 december 2018

Burgemeester en wethouders van Bunnik,

de secretaris

de burgemeester,

Dhr. mr. G. Veenhof

Dhr. R van Bennekom

## De raad van de gemeente Bunnik;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 18-12-2018;

### **besluit:**

1. Instemming met invoering van de maximale periodebijdrage van de eigen bijdrage Wmo (€17,50 per vier weken) in aansluiting op de landelijke bedragen die gaan gelden vanaf 1 januari 2019, zij het dat de raad van de gemeente Bunnik het niet eens is met deze van rijkswege opgelegde maatregel.
2. Vaststelling van de gewijzigde 'Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Bunnik 2019' per 1 januari 2019.
3. Intrekking van de voorgaande versie van de Verordening maatwerkvoorzieningen maatschappelijke ondersteuning Bunnik 2018 (vastgesteld op 13 maart 2018) per 1 januari 2019.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 14 februari 2019

De raad voornoemd,  
de griffier a.i.,

dhr. M.A.J.R. Hermans

de voorzitter,

Dhr. R. van Bennekom

### Procedure raadsvoorstel / besluit

		<i>Digitaal beschikbaar bij griffie</i>
Onderwerp	Wijziging beleid eigen bijdrage Wmo en aanpassen 'Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Bunnik 2018'.	<input checked="" type="checkbox"/> Ja <input type="checkbox"/> Nee
Bijgevoegde stukken	<i>Raadsvoorstel</i>	<input checked="" type="checkbox"/> Ja <input type="checkbox"/> Nee
Ter inzage	<i>n.v.t.</i>	<input type="checkbox"/> Ja <input type="checkbox"/> Nee
Inhoud besluit B&W		
Datum besluit B&W	18-12-18	
In Voorrondes Open Huis	Bespreken	
Bijzonderheden		
<i>Gewenste planning</i>		
Open Huis	24-01-19	
Raad	14-02-19	
Uiterste datum Raad	<i>n.v.t.</i>	
<i>Agenda Commissie</i>		
Datum bespreking	08-01-19	
Opmerkingen		